

Пријатељи Србије!
На годину 18. динара
На поља године 9. динара
Тромесечно 4·5 динара
месечно 1·50 динара
За иностранство: На
годину 36 дина., за поља
године 18 дина., тромесечно
9 дина., месечно
— 3 динара —
Број 5 паре

НОВОСТИ

БРОЈ 548

ВЛАСНИК И ДИРЕКТОР МИЛАН П. САВЧИЋ

НИШ ЧЕТВРТАК 15. ОКТОБРА 1915. ГОДИНЕ

ГОДИНА III

Наши специјални извештаји

Румунија ће ући у акцију

Ниш, 13. октобра.

Према нашим информацијама, црним из поузданних извора, из Румуније су стигли извештаји да је питање улaska Румуније у акцију два до три дака. Споразум је учинио нове предлоге и Румунији и Грчкој.

ПРОПУШТАЊЕ МОМЕНТА

Сада је јасна намера балканских неутралних држава. Оне чекају погодне моменте па да своју неутралност, за што мање жртва скупље продају. Наравно, ми и не препостављамо да се иза грчке и румунске неутралности сакрива оно што се крило иза бугарске неутралности. Румунија и Грчка још нису убеђене у дефинитивну победу Четврног Споразума, те с тога сматрају да је за њих корисно ако се не ангажују против Централних Сила, које би им наградиле и неутралност. Та неизвесност, нема сумње, највише утиче на резервистичките интересе гоне у друштво Сила Четврног Споразума.

Ма како изгледало ово гледиште оправдано, ми ипак сматрамо да је погрешно и да се може једног дана љутог осветити оним грчким и румунским државницима, који га, противно жељи народних маса, спроводе више од године дана. Ова опрезност Румуније и Грчке претвара се у страх услед чега се губи хладнокрвност и присебност за процену ситуације. До сада су и Грчка и Румунија тако колебљиве пропустиле више момената, који би решавајући утицали на исход рата у корист Четврног Споразума, што би им донело огромне користи.

Треба се само сетити руске карпатске кампање. Аустријанци сломљени до те мере да над њима узимају команду Немци. Руске извидничке патроле пробијају и у Мађарску равницу, а руска армија држи у рукама карпатске пролазе. Готово цела Буковина је у рукама Руса. И у том тренутку Аустро-Немци добијају новог противника у Италији. Појава румунске армије у Ердељу, преко слободних Карпата, решавајући би утицала на исход борбе.

Румунија би тада, по цену великих жртава, постигла огромне резултате. Њена пасивност у тим одлучујућим тренутцима омогућила је организирање немачке офанзиве на Карпатима и данас је Буковина и Трансильванија у рукама оних, који их никад неће дати Румунији у место да је у рукама оних којима јединично припадају.

То је један од најважнијих пропуштених момената

који скоро Румунија неће дочекати, а који ако и дочека, после овакве њене пасивности, неће моћи искористити.

Исти је случај и са Грчком. Њој је Четврни Споразум нудио такве и толике компромисе, које би задовољиле и највећег грчког шефнику, да се стави на страну Четврног Споразума. Мудри Вениzelos је то запазио и био решен одлучити се, али је био у томе спречен и морао је због тога сићи с власти. Враћен поверијем народу на власт Вениzelos је, на глас о мобилизацији Бугарске, био спреман да пропушти монетат сад искористи, али и овог пута је спречен. Страх од германско-бугарске победе замаглио је очи грчких државника и Грчка је пропустила и други момент, можда последњи.

Савезничке армије ће на Балкану решити балкански ратиште без сајфства Румуније и Грчке. А тада? Да ли ће тада Румунија и Грчка моћи бити пуном мером компензиране. То свакако не. Може се чак десити обрнуто.

Сада док су балканске операције у току и чији би се повољан свршетак за Четврни Споразум убрзо војничком помоћу Румуније и Грчке, представљају за ове две, иначе пријатељски према нама расположене земље, последњи моменат који се може још искористити, који се не сме пропустити. Пропустили се, у толико горе по оне, који га нису умели искористити.

М. РЕГИСТАР
„Жид“
Један нам официр прича.
Извршио снажан јуриш. Наши војници као ходуља појоше напред, а не пријатељ и не саче да нас на своме рову.

После јуриша наређено је да се покупе рањеници. Но сиоци рањеника приметише како се један аустријски војник, за кога се мислило да је мртав, миче. Прикази му један и државају га затига га:

— Еј, бре, јеси ли жив? Онај отвори очи и затим устаде:

— Ја... ја... господин комит!... Жид сам.

Онај се после никако не може научити, од када наш војник да погоди да је он Жид. (Јеврејин). Хомс.

Бомбардовање Варне

Руси ће се за дан-два искрцати.

Букурешт, 12. октобра.

Листови добијају телеграм из Констанце да је руска флота целог јутрајег дана силно бомбардовала Варну.

Данас се бомбардовање наставља свом жестином.

Велики транспорт руских трупа већ је на путу за Бугарску и већ колико сутра, најдаље прексуптра појавиће се на бугарској обали.

Сигурне вести из Бугарске јављају да је глас о руском бомбардовању сило узбудио бугарску јавност и забринуо војне кругове у Бугарској, јер се није рачунало на овако брузу руску акцију. Тамо се у круговима бугарског штаба много рачунало на руску спорост.

У Румунији је ова вест таноће изазвала узбуђење, јер се увиђа да би акција Румуније имала све шансе,

Рат или револуција?

— Велики покрет у Румунији. —

Букурешт, 9. октобра.

Сутра пре подне на позив „Унионистичке Федерације“, како се зову удружене конзервативна и конзервативно демократска странка, одржаће се истовремено у сали „Дакији“ и у башти Кинела Рекс два грандиозна збора, на којима ће се посљедњи пут и најенергичнији затражити од владе да одмах објави рат Бугарској.

Агитација коју су преко штампе предузела сва патриотска удружења под војством популарних румунских политичара Филипеска и Јонеска, упућена је у јавност грозници, каква се ове не памти. Раздраженост све више расте у колико се више приближује овај дан, оц кога земља очекује велики преокрет и давно жељену одлуку, а од кога стрепе и зазире германофили и неутралци. Ваздух је пресајен електрицитетом и није неоправдан бојазан да од једне једине варнице не наступи страшна експлозија.

Германофилски листови немоћни у борби са великим националним покретом, оптужују Филипеска и Јонеска да хоће да изазову проливање крви у румунској престоници. Из овога се види сва озбиљност покрета, који је усталасај јавност.

Не зна се шта може сутра бити. Док се интервенисти спремају да не стукну ни пред каквим средством само да најтерају владу да прими народну вољу и пође у рат, дотле влада предузима мере да, ако затреба, силом спреци нереде. Постоји бојазан да, у случају неспоразума са владом не букине у Румунији револуција. Заоштроност је толика да је ова страшна реч на устима свију, и оних који прете и оних који се опири.

Док ви будете читали ове редове у Румунији ће се знаји да хоће ли земља поћи да пролива крв за народно уједињење или ће је проливати у међусобној борби и међусобном уништењу.

Мих.

Или до овог часа није се колико сазнало шта се у Букурешту у недељу одиграло зато и пуштамо ово писмо како би читаоци били обавештени о расположењу румунског најера и политичким односима у Румунији.

Кад ће Румунија

— Мишење професора Думитреска. —

Букурешт, 8. октобра.

Професор Думитреску, у „Адвертулу“, под насловом „Једина нада“, пишући о немачкој офанзиви на Балкану, вели да је циљ Немачке да прорре у Турску, наоружа Турке и са том новом војском пође на Египат против Еглаза. Ако би тај план успео, Немачка би завладала целим светом. Сви интереси Еглеске и Француске на далеком истоку били би упропашћени.

Због тога је рат на Балкану необично важан и Еглеска и Француска осећају императивну дужност да што пре прегазе Бугарску и сарече сајање између Немачке и Турске.

О дужности Румуније у овом случају писац чланак вели ово:

„Од гренутка кад се на Балкану буде налазило 450.000 савезничке војске нама ће бити заштићен бок јер ће Бугари бити ангажовани, и онда треба без оклевења, по сваку цену и по све жртве, да пређемо Карпате ради ослобођења нашеј народа који је толико времена трпео.“

Аустро-немачки поход на Балкан

— Мишење В. Михаиловског. —

На дан 23. септембра, равно 10 месеци после уништења армије ћенерала Поћорека, која је продрла била у Србију, аустро-немачка војска пошла је на Балкан. Операције аустро-немачке војске, под командом фелдмаршала Макензена, отпочеле су преласком преко Саве и Дунава широким фронтом од 160 врста у дужину, од Јарка на Сави до Градишта на Дунаву. У циљу да маскирају место прелаза главне своје сили, аустро-немачки су прешли Саву на три а Дунав како изгледа на четири места, рискујући да им одреди буду појединачно тучени. А на североисточном углу Србије, где је требао бити главни прелаз, по гласовима који су Немци прустили преко неутралне штампе, они по свој прилици очекују упад бугарске војске која је концентрисана на линији Видин—Белограчик. Али најприје је очекивати да Макензен даље наступа долином Мораве.

Од бугарске војске зависи како ће се развијати ратни догађаји на Балкану. За сад се још не може предвидети хоће ли англо-француска војска — Михаиловски је ово писао 30. септембра — пристићи у време. У сваком случају потребна је велика брзина, јер ако Четврни Споразум хоће да одржи свој уплив на Балкану, Бугарску треба што пре уринати.

Ревизорима у Скопљу и Лесковцу и Ваљеву

Најјављено је да ће ревизорима из Скопља, Лесковаца и Ваљева послати по поруци Уредништво „НОВОСТИ“.

„Новости“ примају оглас по умереној ценi.

СТАРЕ НОВИНЕ по 0,50 п. д. кр. могу се добити у администрацији „Новости“. —

1-3

Балканска гарда

— Успомена на Валандовски препад. —

...Комите! Некадашњи хе-
роји постадоше прости разбој-
ници...

Аустрија, која је распирала велики рат, имајући неодоливу потребу да сачува своју балканску границу, јер јој је претила озбиљна опасност од српске офанзиве. Тада јој се бугарске комите понудише да нападну вардарску железницу и да један део српских трупа привучу на себе.

Тако је постала прва струмичка афера, после које је никло гробље у којем почива 359 српских војника. Ових 359 војника погребени су дуж вардарске пруге, коју су чували до последњег часа као једини пут Русије са њеним савезницима.

Српски официр који ме је довео на ово гробље рече ми: „Било их је 360. Један једини је изнео главу. Ја ћу вам га показати вечeras.“

Те сам вечери имао јединствен доживљај.

Вечерао сам као гост заповедника пограничних стражи у једном малом ферму на обали Вардара. Официри, у част Француза који их је посетио, трудише се да га дочекају што су боље могли.

После вечере, један човек бронзаног лица, уђе унутра.

— Ево га! — рекоше ми. — Он је био у борби на Струмици.

Он је српски војник, али циганске расе. Носаше под мишицом виолину, јер је рођен и као певач и као војник.

На овоме истом месту где смо сада, када је био напад оне ноћи, мајор Милијашевић је мирно вечераша са својим официрима и исти Циганин певао песму: „своје земље:“

Зар је морала доћи,
Ох, и та несрћана ноћ,
Када си драгане мој
„Отишо“ у крвав бой?

Споља, у мраку, чује се јако бруање... Да ли је то очекивани напад?

То је само Вардар који вальа своје мутне вале и ветар који хучи?

Ферн Пизани.

Репортер

Вратили се Г.Г. Министри који су отишли на погреб Д-р. Лазе Паучића вратили су се синоћ из Врњаче.

Опет о ситници. Према сазнању звучећа сребрна монета постала је предмет са-
рафске спекулације и поред осталих разлога и због тога је наступила оскудица у ситници. Многи су спекулатанти затворили сребрни новац чекајући моменат да га доцније размену за злато, јер рачунају да ће до-
ласком савезничких трупа наступити потреба још јача за сребром, а да ће се јавити јача понуда злата. Ако је тако саме државне благајнице требало би да предухитре ове спекулантите и да уведу парочите мањачице.

Добротворија. Катарина, у-
дова, пок. Димитрија Лазаревића, бив. судије, која је преминула у Нишу оставила је сву своју имовину у вредности око 500.000 дин. за школовање Срба, који студирају права у иностранству. Катарина Лазаревић овим легатом спада у ред највећих српских до-
бротвора.

Стање здравља у Србији. По-
званије стање у Србији врло добро је.
Американска болница. Аме-
риканска болница за децу, која је инсталисала у Си-
ротињском Дому у Нишу и даље продужава свој пле-
менити посао лечењи децу и моли родитеље да се од-
мах обрате за помоћ чим се за то потреба укаже.

Заробљеници. Заробљеничка Команда наредила је да јој се упуте сви заробљеници

који су на раду код при-
ватних људи.

Преглед јасних исказа. Услед тога што многи сопственици не држе исправно и чисто јавне локале извршиће се потребан преглед. Код кога се нађе неисправност биће строго кажњен.

Захвалност

Госп. Др. Николају Лонском,

лекару руске мисије

НИШ.

Многопоштовани г. Докторе,

Када је моја незбринута по-
родица изгубила сваку наду Ви-
сте ме својим очинским стара-
њем, негом и спремом спасли

Хиљади се такви синови наше-
миле Мајке Русије. Живео мно-
го година г. Николај Лонски,

Милија М. Раденковић
деловођи општине илинске

Ратна пошта

О господи Љубици Богић са-
траје деце из Скопља који би-
ша знао моли се да јави ре-
дакцији „Новости“ или г. А-
лимпију Богићу, Душанова ул.
бр. 63-Нови Шор — Ниш.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

Драгутин Станковић бравар, из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.

П. А. Лазаревића чинов из Бе-
ограда са становом на дорбу моли
сваког оног, који зна што о његовој
родитељима, који су з. о.
и избегли из Ниши, да му јави на
адресу Сантитетски воз бр. 5-Ниш
станица.